

Любовна класика

КУПИТИ

Любов різна, як життя, і сильна, як смерть. У цій антології зібрано твори про любов. Про шал і пристрасть, ніжність і турботу, про еротичний потяг, дружню прихильність, відповідальне партнерство, безжурну гру, хворобливу одержимість, про жертовність і про егоїзм. Про любов по-українськи вам розкажуть 22 автори й авторки у 24 текстах: від Квітки-Основ'яненка до наших 20-х — від «Марусі» до «Марії радості».

Українська любовна класика захоплює й дивує глибиною психологічного й філософічного осмислення, стильовим розмаїттям, широкою емоційною палітрою, яскравими образами персонажів і персонажок, свіжими рефлексіями, влучними афоризмами й соковитою мовою.

Обкладинка антології має вибіркове ароматизоване лакування: потріть флакони, замок чи ключик, щоб відчути особливі пахощі, й діліться враженнями у соцмережах!

Автори: Григорій Квітка-Основ'яненко, Агатангел Кримський, Іван Нечуй-Левицький, Сидонія Гнідий, Іван Франко, Володимир Винниченко, Михайло Могилянський, Микола Чернявський, Грицько Григоренко, Яків Мамонтов, Борис, Антоненко-Давидович, Михайло Івченко, Віра Нечаївська, Володимир Ґадзінський, Дмитро Борзяк, Микола Хвильовий, Валер'ян Підмогильний, Петро Ванченко-Івашенко, Василь Вражливий, Борис Тенета, Василь Чапля, Іван Дніпровський.

Любов варта всього —
варта болю твого,
варта твоїх розлук,
варта відрази й мук,
псячого злого виття,
шаленства та милосердь.
Варта навіть життя.
Не кажучи вже про смерть.

Сергій Жадан.
«Пливи, рибо, пливи...»

.....

Любов і література: що може бути банальніше?

Усі пісні — про любов, усі романи — про любов, та що там казати, добра половина всіх віршів і новел, трагедій і комедій, драм і мелодрам — про любов. І навіть чарівні казки часто-густо закінчуються весіллям.

Любов і література — тема без берегів, і встановити канонічний «любовний текст» українського чи тим паче світового письменства — завдання нездійсненне.

«Любовний текст» багатоплановий і нескінченний, бо багатовимірний і навіть незміренна сама любов.

Уже у Святому Письмі діапазон сенсів і проявів любові неймовірно широкий: від витонченого еротизму Соломонової Пісні над піснями до славетного релігійного Гімну любові з Першого послання апостола Павла до коринтян і євангельської науки любові від самого Христа, який і є втілена любов: безсмертна Господня любов у живій і вразливій людській плоті.

Земне і небесне, людське і божественне, святе і грішне, вічне і тлінне, тілесне і духовне зустрічаються, конфліктують, взаємодіють і взаємопроникають в антропології, теології, філософії та психології любові

ось уже кілька тисячоліть. Довкола таємничої природи цього феномену століттями ламають списи в дискусіях, винаходять нові гіпотези та систематизують найрозмаїтіші аргументи *pro et contra* богослови й любомудри, біологи, фізіологи й медики, психологи, психіатри й психотерапевти, моралісти-етики й гедоністи-естетики, літературо-, мово- й мистецтвознавці, юристи й криміналісти... І несть їм числа, а тим паче їхнім ідеям і концепціям!..

Що вже казати про феноменальне розмаїття іпостасей, образів і проявів любові у великому королівстві літератури!.. Здається, за кілька тисяч років поети, прозаїки й драматурги в усі можливі способи й усіма можливими артистичними й риторичними засобами оспівали та препарували, розібрали на гвинтики й наново зібрали в найхімерніші словесні конструкції всі можливі відтінки, напівтони, звуки та присмаки любові: від першого німого здивування й зачарування красою обранця / обраниці — усе як належить: із широко розплющеними очима, стуком гарячого серця, тремом у колінах і метеликами в животі; від несміливих поглядів і дотиків, грайливого флірту, невинного залицяння й милування — до скаженої пристрасті, екстазу розбуялої плоті й навіть шалу знавіснілої люті, терпких сліз розставання й розчарування, аж до крижаного подиху смерті від любові, без любові, заради любові.

«Любов закладено в мову, як серце закладено в тіло», — пише в одному з недавніх віршів Сергій Жадан («Річка у вересні больова...», вересень 2025 року), і важко з «живим класиком» не погодитись. Хіба що трохи доповнити мовою нудної прози: любов закладено в літературу не меншою мірою.

Та хоч скільки накопичуй епітети, метафори й порівняння, хоч скільки нанизуй яскраві й гучні імена, вони навіть разом не вичерпають океанічну й вулканічну глибину любові — і широчінь діапазону її різномастих виявів і тлумачень. Бо любов не тільки безмежна, а й бездонна. Любов різна, як життя, і сильна, як смерть.

То що ж таке любов? І якою вона буває? І як про неї можна / треба / не треба писати?! І до чого ці всі міркування в передмові до антології «Любовна класика»? Заждіть: про все по черзі!

.....

Це не перша і точно не остання антологія української любовної прози. Хоча досі в нашому книжково-мистецькому «саду» під знаком Ерота (чи Амура, чи Венери / Афродіти — обирайте до смаку!) родило не так щоб рясно. «В СССР секса не було», тож і антологій на «скоромну» тему в «пісні» комуністичні часи не укладали. Знаменитий «Український декамерон» з аналітичною післямовою Івана Денисюка вийшов друком 1993 року. І тільки через три десятиліття на видавничому ринку з'явилося ще дві збірки еротичної новелістики**. То навіщо ще одна антологія любовної прози?***

А навіщо любов у темні часи — у часи війни, насильства і смерті? Розлук і прощань, травм і випробувань, збайдужіння і втоми, туги і внутрішньої порожнечі... Певна річ, питання риторичне, бо саме в такі часи любов потрібна найбільше.

Оптика антології завжди панорамна. А це означає, що у фокусі тут завжди не автор(к)и, а тексти. І завжди картина неповна. Неможливо укласти «найповнішу» чи тим паче «вичерпну» антологію любовної прози, як неможливо зібрати всі найгарніші квіти в одному букеті. А проте *contra spem spero!*

Книга, яку оце ласкавий читач і ласкава читачка тримають у руках, — це вже третя в доробку упорядниці й кураторки серії «Vivat Класика» Ярини Цимбал любовна антологія (досі були ще резонансні «Беладонна» і «Молодість» у знаковій серії «Наші 20-ті»).

Цього разу укладачка, попри своє замилювання епохою міжвоєнної, яку вона називає «нашими 20-ми», розширює овид свого «антологічного» світобачення. Хронологічні межі антології охоплюють ціле століття, ба більше, «довге» XIX століття тут проростає в «коротке», зате яке ж інтенсивне, поліхромне й драматичне століття XX-те.

КУПИТИ